

Република
Србија

Пројекат финансира
Европска унија

ЕУ за Зелену агенду у Србији

ЗАШТИТА МОДРОВРАНЕ У ВОЈВОДИНИ

Удружење Јубитеља природе "Riparia", Суботица

Cilj projekta je očuvanje i povećanje populacije strogo zaštićene vrste ptica Coracias garrulus – modrovrana u Vojvodini. U planu je postavljanje 200 veštačkih rupa za gnezđenje kao i podizanje svesti među upravnicima zaštićenih područja i donosiocima odluka o značaju zaštite biodiverziteta. Tokom trajanja projekta biće snimljen video materijal, a pored njega, u planu je edukacija javnosti kroz predavanje i konferencije.

УНАПРЕЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ РЕТКИХ И УГРОŽЕНИХ ВРСТА ПТИЦА КАО ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА ТАРА

Удружење "Центар за истраживање biodiverziteta", Нови Сад

Ovaj projekat ima za cilj zaštitu i povećanje broja evroazijske male sove (Glaucidium passerinum) i borealne sove (Aegolius funereus), koje spadaju u strogo zaštićene vrste, na teritoriji Nacionalnog parka Tara. Udruženje planira da poboljša uslove staništa postavljanjem veštačkih rupa za gnezđenje, mapira teritorije ovih ugroženih vrsta, prati i obeležava populacije ptica selica kao i da preporuke za unapređenje plana upravljanja NP Tara.

ОЧУВАЊЕ СТАНИШТА UMBRE

Удружење sportskih ribolovaca „Deliblatsko jezero“, Deliblato

Osnovni cilj projekta je očuvanje i unapređenje staništa Umbra krameria - ribe mrgude u Specijalnom rezervatu prirode „Kraljevac“. Reč je o endemskoj vrsti dunavskog sliva čija je populacija smanjena za više od 30 posto poslednjih 10 godina. Specijalni rezervat prirode „Kraljevac“ pruža poslednje utočište mnogim vrstama, posebno umbri. Projektom je planirano da se identifikuje što veći broj lokaliteta na kojima se ova vrsta nalazi u Rezervatu kao i da se pronađu i obeleže lokaliteti koji nisu u okviru granica Rezervata, kako bi se skrenula pažnja na njih i što više sačuvalo njihovo stanište. Aktivnosti će uključivati rad na edukaciji i podizanju svesti lokalnog stanovništva jer se staništa ove zaštićene vrste nalaze u blizi obradivih površina, a kako su još uvek neistražena i neobeležena lokalno stanovništvo nije ni svesno njihove važnosti.

ВОЛИЈЕРЕ ЗА ХИТНО ЗБРИНЈАВАЊЕ ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА ПТИЦА У ЈУГОЗАПАДНОЈ СРБИЈИ

Удружење грађана "Jadovnik - оаза netaknute prirode", Пrijepolje

Osnovni cilj projekta je obezbeđivanje adekvatnog mesta za hitnu pomoć, rehabilitaciju i povratak u prirodu povređenih kao i ptica koje nisu u mogućnosti da samostalno žive u prirodi. Intervencija će se odvijati u blizini zaštićenih područja u jugozapadnoj Srbiji i u blizini Crne Gore. Predviđeni Urgentni centar, koji će nastati kroz projektne aktivnosti, imaće volijere (ograđeni prostor za ptice) za zbrinjavanje i rehabilitaciju ptica i prateći objekat za veterinarske pregledе i intervencije.

Република
Србија

Пројекат финансира
Европска унија

ЕУ за Зелену агенду у Србији

UREĐENJE I RAZVOJ ZAŠTIĆENOG PODRUČJA KARLOVAČKI DUNAVAC

Udruženje „Pokret gorana Vojvodine“, Sremski Karlovci

Ovaj projekat se bavi uređenjem i razvojem zaštićenog područja Karlovački Dunavac i Specijalnog rezervata prirode „Koviljsko-petrovaradinski rit“ kroz sanaciju i minimiziranje negativnog uticaja na degradirana staništa u Karlovačkom Dunavcu. Ključne aktivnosti za realizaciju projekta su uređenje i zaštita lokaliteta i staništa u Karlovačkom Dunavcu i okolini, praćenje i popisivanje posebnog biodiverziteta Karlovačkog Dunavca i Žigura i promocija pozitivnih uticaja i stvaranje novih vrednosti u ovoj oblasti organizovanjem javnih manifestacija.

ГРАДАНИ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ – ДИЈАЛОГ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ УПРАВЉАЊА ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЌЈИМА ПРИРОДЕ

Udruženje Ekološki centar „Stanište“, Vršac

Cilj projekta je unapređenje zaštite prirode u Srbiji povećanjem kapaciteta javnosti da učestvuje u kreiranju i praćenju propisa i javnih politika u oblasti zaštite prirode na svim nivoima (državnom, pokrajinskom i lokalnom). To će se postići analizom stanja implementacije Zakona o zaštiti prirode i Zakona o podsticajima u poljoprivredi, kroz dijalog sa donosiocima odluka, radionicu sa civilnim sektorom i novinarima te različitim medijskim aktivnostima. Posebna pažnja biće posvećena radu čuvarske službe, obeležavanju granica, unapređenju prirodnih vrednosti, ukazivanju na značaj ekosistema i sprovođenju agroekoloških mera u opštinama koje imaju zaštićena područja ili zaštićena staništa.

УНАПРЕЂЕЊЕ УПРАВЉАЊА ВОДНИМ РЕŽИМОМ У СПЕЦИЈАЛНОМ РЕЗЕРВАТУ ПРИРОДЕ "OKANJ BARA"

Udruženje „Društvo za zaštitu životne sredine Okanj – Elemir“, Elemir

Projekat ima za cilj očuvanje i unapređenje staništa brojnih strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta i očuvanje močvara u Specijalnom rezervatu prirode „Okanj bara“. Ove mere obuhvataju unapređenje upravljanja vodnim režimom pomenutog regiona, uređenje i čišćenje kanala i obala i formiranje staza pored kanala. Očekuje se da će projekat omogućiti usklađivanje potreba ratarstva, stočarstva i lovstva sa obavezama zaštite prirode, a radi očuvanja staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta.

PARK AGROBIODIVERZITETA - OD STARE PLANINE DO KANJONA JERME

Udruženje „Forum za održivi razvoj“, Dimitrovgrad

Područje opštine Dimitrovgrad jedno je od glavnih uporišta autohotnih rasa u Srbiji. Iako je Skupština opštine još 2012. usvojila deklaraciju o proglašenju Parka agrobiodiverziteta na teritoriji opštine, do današnjeg dana nije načinjen ni jedan institucionalni korak ka valorizaciji te odluke. Projekat ima za cilj da osmisli i uspostavi mrežu gazdinstava - „Čuvara“ autohtonih ugroženih rasa i prezentaciju Parka agrobiodiverziteta od PP Stara planina do SRP Jerma. Biće odabранo pet pilot gazinstava za koja će biti izrađena adekvatna video prezentacija, postavljene odgovarajuće info table i koja će biti deo lokalne turističke ponude. Kruna projekta će biti manifestacija „Šetnja sa starim rasama pašnjacima Stare planine“.

Република
Србија

Пројекат финансира
Европска унија

ЕУ за Зелену агенду у Србији

STEPUJEMO ZAJEDNO: NOVO POGLAVLJE U ОŽIVLJAVANJU STEPSKIH STANIŠTA FRUŠKE GORE

Udruženje "Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije", Novi Sad

Osnovni cilj projekta je unapređenje zaštite staništa i povratak kritično ugrožene gnezdeće populacije orla krstaša (Aquila heliaca) na teritoriju Nacionalnog parka Fruška gora. Planirani koraci u realizaciji projekta obuhvataju obilazak poznatih staništa tekunice (Spermophilus citellus) i procena populacije, sprovođenje socio-ekonomske analize o stavovima lokalnog stanovništva o značaju staništa za biodiverzitet. Pored toga, vršiće se selekcija i čišćenje prioritetnih pašnjaka sa lokalnim stanovništvom i volonterima, čime će se povećati vidljivost projekta.

UNAPREĐENJE ZAJEDNIČKOG ŽIVOTA LJUDI I VELIKIH ZVERI

Udruženje „Svetska organizacija za prirodu Adria-Srbija“, Beograd

Projekat ima za cilj da doprinese suživotu lokalnog stanovništva i krupnih zveri na teritoriji Specijalnog rezervata prirode „Uvac“ ili Nacionalnog parka „Tara“. To će se postići preventivnim mera i edukacijom stanovništva, a kako bi se smanjila stopa mortaliteta zaštićenih vrsta krupnih zveri, pre svega vuka i medveda, zbog sukoba između ljudi i divljih životinja. U okviru preventivnih mera, projektom je planirano postavljanje zaštitnih električnih pastirica na dve pilot lokacije na kojima su zabeleženi incidenti sa krupnim zverima, kao što su gubitak stoke i oštećenje pčelinjaka.

MONITORING GNEZDEĆE KOLONIJE ПЧЕЛАРИЦА НА PODRUČJU PREDELA IZUZETNIH ODLIKA „ADE I ODSECI KOD SLANKAMENA“

Udruženje Ekolespark, Stari Slankamen

Cilj projekta je očuvanje biodiverziteta kroz praćenje i stručnu analizu strogo zaštićene evropske populacije ptica пчеларика (Merops apiaster), očuvanje njihovog staništa i prezentacije zaštićenog prirodnog dobra Predeo izuzetnih odlika „Ade i odseci kod Slankamena“. Očuvanje staništa i populacija sprovodiće se kroz uključivanje lokalnog stanovništva u procese zaštite prirode, uz aktivno učešće upravljača prirodnim dobrima, i njihovo upoznavanje sa značajem očuvanja vrsta, biodiverziteta, ali i geodiverziteta. Na taj način očekuje se povećanje kapaciteta upravljanja.

ZAJEDNO DO MANJE POŽARA U PREDELIMA IZUZETNIH ODLUKA – PILOT AKCIJA „STOLOVI“

Udruženje „Novi put“, Kraljevo

Cilj projekta je stvaranje preduslova za smanjenje učestalosti požara u Predelu izuzetnih odlika „Stolovi“. Ideja projekta je da se razvije rešenje za šumske požare u ciljnem području, na osnovu analize sličnih pristupa primenjenih na drugim mestima. Biće organizovana poseta Centru za posetioce za detekciju i prijavu požara u naselju „Studenica“, u okviru Parka prirode „Golija“, a koji služi kao primer dobre prakse zaštite od požara kako bi se analizirali uzroci požara, trenutno stanje, posledice i primena mera zaštite. Dodatno će se izraditi akcioni plan sa mera zaštite od požara i sprovesti edukativna radionica iz oblasti zaštite i suzbijanja požara.

Република
Србија

Пројекат финансира
Европска унија

ЕУ за Зелену агенду у Србији

IMPLEMENTACIJA MERA ZA RANU DETEKCIJU POŽARA NA VISOKO RIZIČNOM PODRUČJU IZUZETNE BIOLOŠKE VREDNOSTI - U SPOMENIKU PRIRODE „LALINAČKA SLATINA“

Удружење „Биолошко друштво Др Сава Петровић“, Ниш

Основни циљ пројекта је dugoročно унапређење и заштита природних вредности и отпорности на климатске промене Споменика природе „Лалиначка слатина“, кроз успостављање система за рано откривање и сузbijanje катастрофалних последица поžара за биодиверзитет. Прво ће се обавити предваритарна истраживања и извиђање терена, а потом и постављање система за праћење и детекцију поžara.